

Maatregelen voor voldoende zoet water

Als er lange tijd geen regen valt en de temperatuur hoog is, kan een zoetwatertekort ontstaan. De overheid grijpt in als er een watertekort dreigt. Bijvoorbeeld door het beschikbare water te verdelen over partijen die het nodig hebben.

Gevolgen zoetwatertekort

Zoetwatertekort kan de volgende problemen veroorzaken:

Drinkwaterbedrijven kunnen niet genoeg water winnen dat geschikt is om drinkwater van te maken.

Veendijken kunnen barsten of scheuren door uitdroging waardoor ze geen veiligheid meer kunnen bieden tegen hoog water.

Landbouwers hebben niet genoeg water om akkers te besproeien.

Planten en dieren in de natuur vinden niet genoeg drinkwater om te overleven.

Door de lage waterstanden kunnen er minder schepen varen.

De industrie heeft onvoldoende water om bijvoorbeeld machines te koelen.

Omdat er minder aanvoer is van zoet water, [krijgt zout water de kans Nederland verder in te stromen](#). De verzilting kan nadelige effecten hebben voor de landbouw en de drinkwaterwinning.

Door hoge watertemperatuur en weinig doorspoeling kan de kwaliteit van het water flink achteruit gaan. Giftige stoffen

zoals blauwalgen en botulisme komen regelmatig voor in hete droge zomers.

Voorkomen van zoetwatertekort

De overheid neemt maatregelen om te voorkomen dat zoetwatertekort ontstaat. Deze staan in het [Deltaprogramma Zoetwater](#). Bijvoorbeeld:

Opslag van water

Tijdens natte perioden kan de overheid het water tijdelijk opslaan in het oppervlaktewater. Bijvoorbeeld door rivieren en sloten te verbreden zodat er meer water in kan.

Minder afvoer van regenwater via riool

Regenwater is schoon en kan direct worden gebruikt.

Bijvoorbeeld in de landbouw. In stedelijke gebieden voeren regenpijpen en goten het water af naar het riool. Daar komen schadelijke stoffen en organismen in het water terecht.

Zuiniger omspringen met asfalt en beton moet ertoe leiden dat minder water in het riool komt. En meer regenwater direct in de grond.

Aanleg bufferzones rond natte natuurgebieden

Verschillende natuurgebieden in Nederland hebben problemen door verdroging. De grondwaterstand is er te laag om de waterrijke natuur in stand te houden. Een bufferzone met een hoger (grond)waterpeil rond een waterrijk natuurgebied gaat dit probleem tegen.

Investeren in droogtemaatregelen

De droogte van 2018 en 2019 heeft de noodzaak van een goede zoetwatervoorziening alleen maar versterkt. Daarom maakt het

kabinet extra geld beschikbaar voor [droogtemaatregelen](#). Onder andere voor de opslag van water in de zandgebieden, oplossingen tegen verzilting en het monitoren van de verdamping. Dit is onderdeel van het totale beschikbare budget van € 400 miljoen voor het [Deltaprogramma Zoetwater](#).

Overheid grijpt in bij zoetwatertekort

Zijn er lange perioden met droog en warm weer? Dan neemt de overheid de volgende maatregelen om zoveel mogelijk zoet water beschikbaar te hebben:

Besproeien veendijken

Dit kan uitdroging van de dijken en schade eraan voorkomen.

Verdeling van het beschikbare water

Als er een watertekort is, moet het [beschikbare water worden verdeeld over partijen die het nodig hebben](#). Er zijn afspraken gemaakt over [de volgorde waarin 'watervragers' water krijgen](#) in het Landelijk draaiboek waterverdeling en droogte. Deze afspraken worden ook wel de verdringingsreeks genoemd. Voor de waterverdeling is een speciale commissie: de [Landelijke Coördinatiecommissie Waterverdeling \(LCW\)](#).

Verhoging waterpeil

Bij watertekorten kunnen Rijkswaterstaat en de waterschappen het waterpeil tijdelijk verhogen. Bijvoorbeeld door via eenemaal meer water in het gebied te pompen. Hierdoor ontstaan tijdelijke voorraden zoet water. Het waterpeil kan niet onbeperkt worden verhoogd. Schepen moeten bijvoorbeeld wel onder bruggen door kunnen blijven varen. En landbouwgebieden mogen niet te nat worden.

Verdroging in waardevolle natuurgebieden

Verdroging van natuurgebieden voorkomen of terugdringen is niet eenvoudig. De maatregelen die nodig zijn, hebben ook invloed op de waterhuishouding in het gebied eromheen. Dit kan botsen met andere waterbelangen.

De overheid richt zich op gebieden waar de natuur erg waardevol is: de [Natura2000-gebieden](#) en het [Natuurnetwerk Nederland](#).

Meer informatie maatregelen tegen zoetwatertekort

Maatregelen om zoveel mogelijk zoetwater beschikbaar te hebben staan in:

[Deltaprogramma](#);

[Nationaal Water Programma 2022–2027](#).